

Indsigt, thi Præstegaarden kan være bortfor-
 pagtet paa 10 Aar af en anden Beneficiarius,
 idet det ikke altid er overholdt; at Forpagt-
 ningscontracten kun maatte afluttes for Bene-
 ficiarii Embedstid. Ved Offer og Accident-
 ser kommer desuden det tilfældige Forhold, der
 i det Dieblit hersker mellem Præst og Menig-
 hed, til at spille en stor Rolle. Jeg troer vir-
 kelig derfor, at der i disse Indberetninger, der
 saavidt jeg har forstaaet den høitærede Mini-
 ster, ere opgjorte af hver enkelt Præst uden
 Samraad med Andre, uden Control eller Bei-
 ledning af en kyndig Provst f. Ex., ligger et
 overordentlig svagt Grundlag for Gagebestem-
 melserne, og det er ikke uvigtigt, just fordi, som
 jeg før sagde, mange Kald ved Lønningerne
 ville komme til at beroe paa den saaledes be-
 regnede Hjemmeindtægt, idet det Tilskud, der
 træder istedetfor Tienden, kan være meget ringe
 og forskjelligt. Jeg skal strax anføre et Kald.
 Side 5 i Lovudkastet under Sømme og Vold-
 borg Herreder, nemlig et Kald af 3die Klasse,
 Himmeløvs Kald; det skal have en Løn af 1,400
 Rd., men af dette Beløb faaer det Kald kun
 88 Rd. i Godtgjørelse for Tienden som fast
 Lønningssum. Alt det Øvrige beroer paa Præ-
 stegaarden og Offer og Accidentser, overhovedet
 paa Hjemmeindtægten. Ved et saadant Kald
 kan en Feilregning være af største Bigtighed.
 Jeg behøver neppe at sige, at jeg fremfører alt
 dette kun som en Opfordring til nogle Over-
 veielse og ikke som en Indvendning mod Lovud-
 kastet eller mod den hele Foranstaltning. Jeg
 skal, før jeg gaaer videre, endnu nævne Præste-
 gaardene. Der er talt om en Formindskelse af
 Præstegaardsavlingen. Jeg slutter mig aldeles
 til dem, der sige, at Præstegaardsavlingen betyde-
 lig maa reduceres, dog saaledes, at hvad der bliver
 tilbage kan drives med en virkelig oeconomic
 Fordeel. Jeg nævner dette Punkt for at gjøre
 en Sidebemærkning i Anledning af en Øttring
 af den ærede 3die Landstingsmand for 5te
 Aarss (F. Nielsen), som gif ud paa, at hvad
 der fremkom ved Bortsalget af Præstegaardsjor-
 dene, skulde tilfalde som extraordinair Begunsti-
 gelse det Kald, hvorfra Jorden folgtes. Derpaa
 kan jeg nu aldeles ikke gaae ind. Thi derved vil
 jo hele Bestemmelsen af Lønningssummerne

blive illusorisk; saa fik vi altfaa Kald, som an-
 gaves at være lønne med en Sum, der var
 angivet at være frembragt ved en saa stor Hjem-
 meindtægt og et saa stort Tilskud, og saa kom
 der endnu en anden særlig Hjemmeindtægt til,
 hvorved dette Kald blev bedre; men saa faaer
 man jo den samme Usikkerhed igjen, som vi
 ville have bort, idetringeste saa meget, vi kunne
 faae den bort, thi ganske forsvinder den jo ikke
 ved en saadan Opjørelse. Vi komme til at
 spørge om, hvad Kaldet er lønnet med, men
 saa skal man have særlig Underretning om, om
 det ikke har særlige Goder. Der blev anført
 en anden Betragtning, som foranlediger mig til
 at omtale det, nemlig at man ellers gjorde det
 Sogn Uret, fra hvilket den bortsolgte Præste-
 gaardsjord inddrages i den sælles Fond. Den
 Betragtning kan jeg ikke gaae ind paa, at Præ-
 stegaarden og dens Tiliggende skulde være No-
 get, som tilhørte det enkelte Sogn, og at dette
 deri skulde have Interesse. Dette maa da ligge
 i, at Præster med store Præstegaarde depense-
 rede Meget, som kom Sognet tilgode, men hvis
 han depenserer Meget, da bestaaer det i, at han
 bruger mange Colonialvarer, holder en Gou-
 vernante, forskriver et Claveer osv., lutter Ting,
 der ikke komme Sagnet tilgode. Det, hvori
 Sagnet kan have Interesse, kan kun være den
 hele communale Betskatning; men det folgte
 Hartkorn og den folgte Jord forsvinde jo ikke
 af Sagnet. Sagnet beholder det og beskatter
 det. Jeg kommer tilbage til det ved et senere
 Punkt. Der er her en Betragtning, som jeg
 overmaade stærkt maa udtale mig imod, just
 naar vi tale om Kirkens Eiendomsret. Naar
 man taler om, at Tienden og Præstegaardene til-
 høre Kirken, omtaler man i det Samme de en-
 kelte Sognes Eiendomsret og taler om, at det
 er urigtigt at tage nogen Tiende derfra og taler om
 et nyt Offer, der kræves af Sognene udenfor
 det Offer, der maa gjøres derved, at en Deel
 af Tienden tages fra dem og lægges til andre
 Kald. Men Tienden hører ikke Sagnet til,
 den ligger paa Eiendommene til Bedste for
 Kirken i det Hele. Det gaaer ikke an at op-
 retholde Kirkens Eiendomsret paa den ene Side
 og Sognets Ret til, at Tienden skal blive i
 Sagnet, paa den anden Side.